

Petra SUCHANOVÁ, *Domácnost Marie Terezie ze Schwarzenberku v polovině 18. století*, České Budějovice 2022, Historický ústav Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, diplomová práce, 84 s.

Posudek vedoucího diplomové práce

Výzkum životních osudů urozených dam a jejich (ne)každodenního života na prahu novověku patří v posledních dvou desetiletích jen k pozvolna se rozvíjejícím oblastem domácího historického bádání. Naznačeným směrem se ve své diplomové práci ubírá Petra Suchanová, která se zaměřila na osobnost kněžny Marie Terezie ze Schwarzenberku, rozené z Lichtenštejna (1721-1753), manželky Josefa Adama ze Schwarzenberku (1722-1782). Svou pozornost upřela k domácnosti výše zmíněné šlechtičny. K zpracování pojednání autorka přistoupila s dobrou znalostí domácí i zahraniční (zejména německy psané) odborné literatury. V heuristické fázi svého výzkumu se musela vyrovnat s jazykově i paleograficky náročnými prameny, jež studovala ve Státním oblastním archivu Třeboň, oddělení Český Krumlov, Rodinném archivu Schwarzenberků a Sbírce rukopisů Český Krumlov 1327-1968. Především vycházela ze dvou kalendářů ke psaní (Schreibkalender) z let 1742-1744, do nichž si kněžna zaznamenávala své osobní výdaje. Získané informace rovněž doplnila studiem svatební smlouvy, osobní korespondence, účtů a pozůstalostního inventáře šlechtičny.

V prvních dvou kapitolách autorka postupně objasnila heuristické, koncepční i metodologické uchopení práce. Stranou pozornosti neopustila ani Marii Terezi ze Schwarzenberku a vypracovala její biogram, v němž se mimo jiné snažila tuto historickou postavu zasadit do kontextu současného historického bádání. Samotné jádro práce představuje obsáhlý třetí oddíl. V něm se nejprve pokusila na základě osobních výdajů šlechtičny nastínit okruh osob, které se staraly o její (ne)každodenní potřeby a jejichž služeb čas od času využívala. Nedílnou součástí výdajů urozené dámy tvořily vynaložené prostředky na zabezpečení chodu nejrůznějších církevních institucí, almužny pro chudé a nemocné, pořízení nejrůznějších devocionálií a umělecký mecenát spojený vybavováním kostelů a kaplí především na schwarzenberských panstvích. Dále se autorka věnovala hmotnému vybavení domácnosti šlechtičny, přičemž zvláštní místo ve výkladu připadlo oděvům a toaletním potřebám. Svůj výklad pak zakončila pasáží o finančních prostředcích vynaložených na předměty spojené s pořádáním a účastí na šlechtických zábavách a kratochvílích. V závěru práce se zamyslela nad dílčími komunikativními obrazy urozené dámy, které se dají zrekonstruovat na základě informací obsažených na stránkách analyzovaného pramene.

Až na pár drobných prohřešků v rozsáhlém a analyticky pojatém vědeckém aparátu napsala Petra Suchanová svou diplomovou práci svěžím jazykem, jenž se vyznačuje přesnou větnou skladbou, jasnou výpovědí a shoduje se s pravopisnou normou současného českého jazyka. Autorka díky svému pramennému výzkumu pozůstalosti Marie Terezie ze Schwarzenberku vynesla na světlo některé doposud neznámé poznatky o životních osudech a (ne)každodenním životě uvedené šlechtičny. Její práce ukazuje jednu z možných cest, jak proniknout do myšlenkového světa člověka první poloviny 18. století. Proto diplomovou práci Petry Suchanové doporučuji k obhajobě a navrhuji ji klasifikovat stupněm **v ý b o r n ě**.

České Budějovice 7. 1. 2023

doc. PhDr. Rostislav Smíšek, Ph.D.